

סבב הסלמה שלישי, חמור מקודמיו, במסגרתו נורו כ-200 רקטות ופצצות מרגמה לעבר ישראל. זהו המשך למדיניות האלימות המבוקרת שאימצה חמאס ההולכת ומסלימה

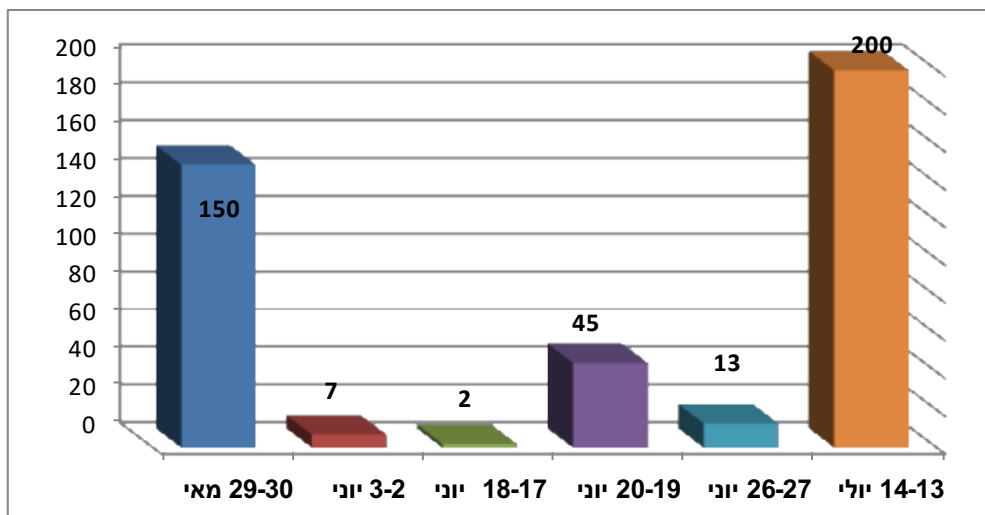
15 ביולי 2018

עיקרי תמונת המצב

ב-13-14 ביולי 2018 התחולל סבב הסלמה נוסף באזור עוטף עזה. סבב ההסלמה החל לאחר שצה"ל ביצע תקיפות נרחבות מהאוויר בתגובה לפציעתו של קצין צה"ל, לאחר שרימון הושלך לעברו במהלך אירועי "צעדת השיבה" ביום שישי 13 ביולי 2018. במהלך סבב ההסלמה ביצעו כלי טיס של חיל האוויר שלושה גלי תקיפות נגד יעדים צבאיים של חמאס ברצועת עזה, שהחלו בליל 14 ביולי 2018 ונמשכו ביום שלמחרת.

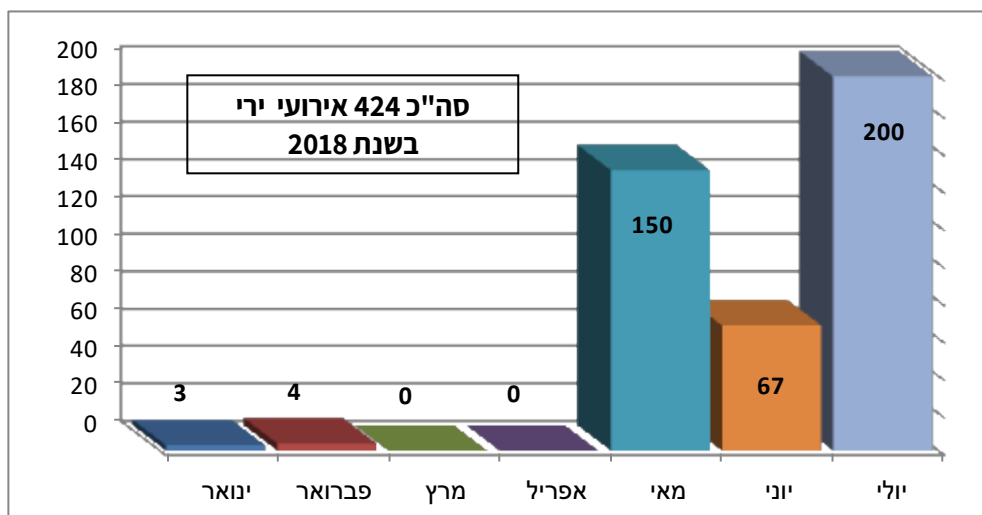
◀ במהלך סבב ההסלמה בוצע ירי מאסיבי של רקטות ופצצות מרגמה בשלושה גלים עיקריים, המקבילים לתקיפות מהאוויר. סה"כ שוגרו לעבר שטח ישראל כמאתיים רקטות ופצצות מרגמה. 37 רקטות יורטו על ידי מערכת כיפת ברזל. ארבעה בני אדם (בני משפחה) משדרות נפצעו באורח קל. נזק נגרם לרכוש¹. להערכתנו, מרבית הירי בוצע ע"י חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין (אין בידינו הודעות קבלת אחריות פרטניות).

ירי רקטות ופצצות מרגמה בסבבי ההסלמה שהתחוללו מאז קבעה חמאס את "משוואת התגובה החדשה"²

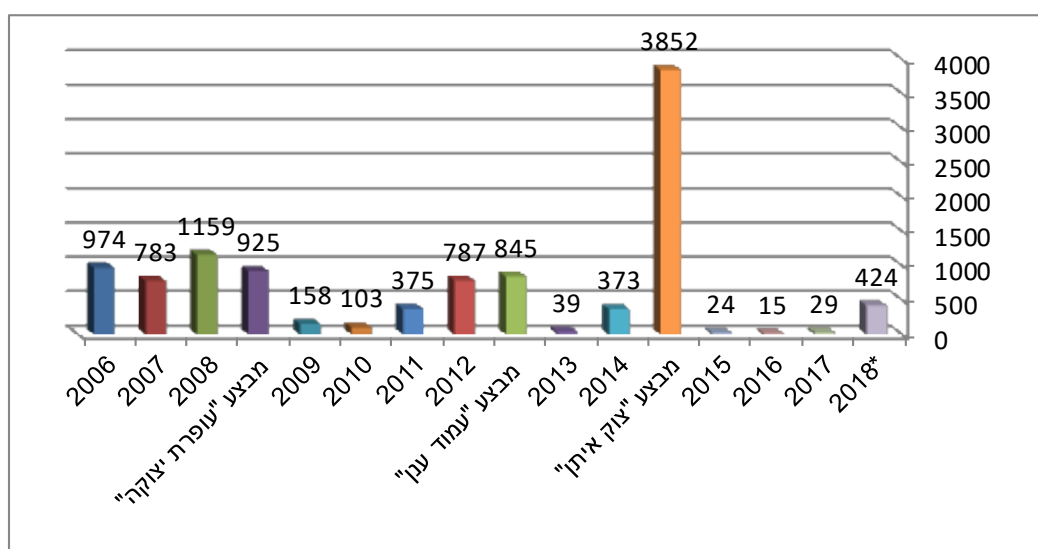
1 נתונים על פי דובר צה"ל. הנתונים כוללים מספר מינימאלי של רקטות ופצצות מרגמה. בשלב זה אין ביכולתנו להפריד בין ירי רקטות לירי פצצות מרגמה.
 2 פרטים ראו פרסום מרכז המידע מה-25 ביוני 2018: "המדיניות החדשה של חמאס כלפי ישראל: מריסון ורגיעה לאלימות מבוקרת ההולכת ומסלימה".

רקטות ופצצות מרגמה בחתך חודשי בשנת 2018

עדכני ל-15 ביולי 2018.

ירי בחתך שנתי

◀ ב-14 ביולי 2018 בשעות הערב הודיעו חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין, כי הם **מסכימים להפסקת אש שהושגה בתיווך מצרי ובינלאומי**. יחד עם זאת הבהירו, כי **הפסקת האש אינה כוללת את הפסקת פעילות צעדות השיבה וכן לא את שיגור הבלונים ועפיפוני התבערה**. משמעות ההודעה היא, **שחמאס מתכוונת להמשיך במדיניות האלימות המבוקרת כלפי ישראל**, הנמשכת כבר שלושה וחצי חודשים. בשלב הראשון של מדיניות זאת (30 במרץ- סוף מאי 2018) הושם הדגש על פריצות המוניות של מפגינים לעבר ישראל, מלוות באלימות שהופעלה בקרבת גדר הביטחון ושיגור עפיפוני ובלוני תבערה ונפץ לעבר ישראל ("טרור

ההצעות"). משמיצה השלב הראשון את יתרונותיו התעמולתיים, ומספר המשתתפים ב"צעדות השיבה" ירד,

אימצה לעצמה חמאס דפוס פעולה חדש, הנמשך עד היום.

◀ במסגרת דפוס הפעולה החדש הודיעו חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין כי הם יגנו על משגרי הבלונים והעפיפונים ועל פעיליהם במסגרת הנוסחה "הפגזה [תענה] בהפגזה ודם בדם". דפוס פעולה זה כלל ירי רקטות ופצצות מרגמה, העלאת היקף "טרור העפיפונים" והחמרה ברמת האלימות המופעלת בקרבת הגדר נגד צה"ל (במקביל לירידה בהיקף המפגינים).

מעבר חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין לירי רקטות ופצצות מרגמה לשם הגנה על "טרור העפיפונים", הכניס ממד חדש לתהליך ההסלמה המתחולל ביוזמת חמאס בדרום. אומנם חמאס התנהלה עד כה בזהירות, שהתבטאה בהימנעות מירי לעבר עומק ישראל. אולם דבקותה בהמשך "טרור העפיפונים" ובביצוע סוגי האלימות האחרים המתלווים ל"צעדות" מצביעים על כך, שהיא לוקחת בחשבון אפשרות להסלמה נוספת, והדבר אינו מרתיע אותה מלהמשיך במדיניותה.

מהלך האירועים

◀ במהלך הפגנות יום שישי 13 ביולי 2018, סמוך לגדר הגבול עם ישראל, הושלכו שני מטעני חבלה ומספר רימונים לעבר כוחות צה"ל באזור מעבר קרני. אחד הרימונים פגע בקצין צה"ל ופצע אותו באורח בינוני. ב-14 ביולי 2018 בסביבות השעה 01:30, בתגובה לאירועים הללו, תקפו כלי טיס של חיל האוויר שורה של יעדי טרור של חמאס ברצועת עזה. במקביל לתקיפות צה"ל ברצועה החל ירי מאסיבי של רקטות ופצצות מרגמה לעבר ישראל. במהלך הלילה בוצע ירי של כמאה רקטות ופצצות מרגמה לעבר ישראל.

◀ השקט נשמר עד ל-14 ביולי 2018 בשעות הצהריים. בשעה 13:15 ביצעו כלי טיס של צה"ל תקיפות נרחבות נגד יעדים ברצועת עזה. במקביל חודש ירי הרקטות ופצצות המרגמה. במהלך היום נשמעו יותר משבעים אזעקות (עד לשעה 17:05). תוך כדי שיגורי הרקטות ופצצות המרגמה נמשכה גם הפרחת הבלונים ועפיפוני התבערה שגרמו למספר שריפות ביישובי עוטף עזה.

◀ בעקבות מאמצי תיווך בינלאומיים ומצריים הושגה הפסקת אש שנכנסה לתוקפה בשעה 19:00. בפועל התבצע ירי מספר רקטות ופצצות מרגמה גם לאחר השעה שנקבעה (ראו להלן).

ירי רקטות ופצצות מרגמה

◀ במהלך תקיפות צה"ל ברצועה בוצע ירי מאסיבי של רקטות ופצצות מרגמה לעבר ישראל. ירי הרקטות ופצצות המרגמה בוצע במספר גלים במקביל לתקיפות צה"ל ברצועת עזה. סה"כ בוצעו כמאתיים שיגורים לעבר ישראל רובם פצצות מרגמה ומקצתם רקטות. לא פחות מ-130 אזעקות נשמעו ביישובי עוטף זה ועד לאשקלון, שדרות ונתיבות. 37 רקטות יורטו על ידי מערכת כיפת ברזל. לדברי אביגדור ליברמן, שר הביטחון, 90% מהרקטות נפלו בשטחים פתוחים או שמערכת כיפת ברזל הצליחה ליירט אותן (5ynet 15 ביולי 2018).

שיגורים מרצועת עזה לעבר ישראל. השיגורים התבצעו מתוך ריכוזי אוכלוסייה (חשבון הטוויטר PALINFO, 14 ביולי 2018).

◀ **שתיים מהרקטות נפלו בעיר שדרות אחת סמוך לבית כנסת. לא היו נפגעים.** רקטה נוספת נפלה בחצר בית מגורים. **ארבעה בני משפחה נפצעו באורח קל מרסיסים.** באחד הישובים נפגע לול תרנגולות.

נפילת רקטה בעיר שדרות (דוברות משטרת ישראל, 14 ביולי 2018).

◀ **במקביל לירי הרקטות ופצצות המרגמה נמשך שיגור בלוני התבערה.** נמסר כי במהלך 14 ביולי 2018 פרצו כ-15 שריפות ביישובי עוטף עזה כתוצאה מבלוני התבערה. כל השריפות כובו אך נגרם נזק לשטחים חקלאיים ושמורת הטבע הסמוכה לגברעם (מועצה אזורית חוף אשקלון).

בלון מרצועת עזה באחד מיישובי עוטף עזה (דוברות המשטרה, 14 ביולי 2018).

תגובת צה"ל

◀ **כלי טיס של חיל האוויר הגיבו בירי מהאוויר נגד מטרות חמאס ברצועת עזה.** לדברי צה"ל הייתה זו התגובה הקשה ביותר, שהתבצעה באור יום מאז מבצע "צוק איתן" (יולי 2014). סה"כ הותקפו במהלך ההסלמה מעל לארבעים יעדים צבאיים בארבעה מתחמים צבאיים של חמאס ברצועת עזה. בין היעדים שהותקפו שטחי אימונים ללוחמה בשטח, מחסנים לאחסנת אמצעי לחימה, מתחמי אימונים, חמ"לים, משרדים, אתרים לייצור אמצעי לחימה ומחסנים לאחסון אמצעים שונים (דובר צה"ל, 14 ביולי 2018).

תקיפות חיל האוויר בעזה ב-14 ביולי 2018 (חשבון הטוויטר PALINFO, 15 ביולי 2018).

◀ להלן כמה יעדים שהותקפו (דובר צה"ל, 14, 15 ביולי 2018):

◆ **מתקן אימונים ללוחמה בשטח בנוי:** במערב העיר עזה התקף בניין רב קומות ("מבנה אלכתיבה") אשר שימש את הזרוע הצבאית של חמאס כמתקן אימונים ללוחמה בשטח בנוי. תחת הבניין נחפרה מנהרה ששימשה לתרגול לחימה תת קרקעית. תקיפת הבניין בוצעה לאחר שתושבים הוזהרו מראש על ידי צה"ל (דובר צה"ל, 14 ביולי 2018).

מימין: תצלום אוויר של "מבנה אלכתיבה" בעזה ששימש כמתקן אימונים צבאי. הבניין ממוקם סמוך למסגד שיח' זאיד (דובר צה"ל, 15 ביולי 2018). משמאל: מתחם האימונים של חמאס וסמוך לו מסגד שיח' זאיד (חשבון הטוויטר PALTODAY, 14 ביולי 2018).

ממין: תקיפת צה"ל נגד "מבנה אלכתיבה" בעזה. משמאל: תוצאות התקיפה (חשבון הטוויטר PALINFO, 15 ביולי 2018).

תמונות ממרץ 2018 המתעדות אימוני לוחמה בשטח בנוי שעורכים פעילי חמאס ב"מבנה אלכתיבה". מתקן האימונים ממוקם צמוד למסגד שיח' זאיד ומתחתיו נחפרה מנהרה (דף הפייסבוק בערבית של מתאם פעולות הממשלה בשטחים, 15 ביולי 2018).

◆ **מפקדת גדוד של חמאס בבית לאהיא: לדברי דובר צה"ל הושמדה כל תשתית הגדוד.**

תקיפת מפקדת גדוד חמאס בבית לאהיא (דובר צה"ל, 15 ביולי 2018).

◆ **מנהרות טרור:** במהלך היממה הותקפו שתי מנהרות טרור באזור רפיח שבדרום הרצועה. המנהרות לא הגיעו לשטח ישראל.

◆ **אתרים לייצור אמצעי לחימה ושני מחסני אמצעי לחימה:** אחד מהם שימש את הכוח הימי של חמאס.

◆ **חוליית משגרי פצצות מרגמה בצפון רצועת עזה.**

◀ משרד הבריאות ברצועה קרא לכל התושבים שלא להתקבץ במקומות בהם ישראל תקפה (חשבון הטוויטר של אשרף אלקדרה, 14 ביולי 2018). **על פי דיווחי משרד הבריאות הפלסטיני נהרגו בתקיפות ברצועת עזה שני נערים ונפצעו 25 בני אדם.** ההרוגים רוב הפצועים היו כתוצאה מתקיפת "מבנה אלכתיבה". שמות ההרוגים: אמיר אלנמרה, בן 15, ולוא'י כחיל בן 16 מעזה (מען, 14 ו-15 ביולי 2018).

הסכם הפסקת אש

במשך כל ה- 14 ביולי 2018 ערכו אנשי המודיעין המצרי ושליח מזכ"ל האו"ם למזרח התיכון ניקולאי מלדנוב שיחות עם הצדדים בניסיון להגיע להפסקת אש. בתקשורת דווח, כי מצרים לחצה על חמאס לנצור את האש בנימוק, שהמשך הירי עלול להביא את ישראל לתגובה חריפה יותר ולהוביל להתדרדרות כוללת. **בשעות אחר הצהרים הודיעו חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין על הסכמתם להפסקת אש.** למרות הודעת הארגונים על הסכמתם להפסקת אש **זוהו במהלך הלילה ארבעה שיגורים מרצועת עזה.** אחד מהם יורט על ידי מערכת כיפת ברזל.

◀ **אחמד אלמדלל בכיר הג'האד האסלאמי בפלסטין ברצועה אמר כי הבנות הפסקת האש אינן כוללות את הפסקת שיגור העפיפונים ובלוני התעברה או את הפסקת ההפגנות על הגדר.** הוא ציין כי אין קשר בין הרגיעה המבוססת על הבנות הפסקת אש מ-2014 (קרי, תום מבצע "צוק איתן") לבין "תהלכות השיבה" וכל מה שקשור אליהן.

◀ בישראל לא אישרו רשמית את קיומה של הפסקת אש ולא נמסרו פרטים לגבי סעיפי ההסכמות שהושגו. אולם פיקוד העורף דיווח על ביטול ההנחיות שניתנו תושבי עוטף עזה ועל חזרה לשגרה. למרות הרגיעה שהושגה הכוננות הגבוהה של כוחות צה"ל בגבול נמשכת. ומערכת כיפת ברזל נשארה פרוסה במרחב (Ynet, 15 ביולי 2018).

◀ בבוקר 15 ביולי 2018 יום לאחר ההסכם אותרו כמה שריפות באזור ארז ויד מרדכי כתוצאה מבלוני תבערה. כשעה לאחר מכן תקף כלי טיס של חיל האוויר חוליית משגרי בלוני תבערה של חמאס בדרום רצועת עזה (דובר צה"ל, 15 ביוני 2018).

שריפה בקיבוץ ארז ב-15 ביולי 2018 לאחר הפסקת האש (קרן קיימת לישראל, 15 ביולי 2018).

תגובות חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין

◀ רוב בכירי חמאס נמנעו מלהתבטא במהלך סבב ההסלמה. דוברי חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין הטילו על ישראל את האחריות לסבב ההסלמה **וחזרו על המשוואה שגובשה לאחרונה על ידי חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין לפיה אש בתגובה לאש ושקט בתמורה לשקט.**

◀ להלן התבטאויות דוברי חמאס במהלך העימותים:

◆ **אסמאעיל הניה ראש הלשכה המדינית של חמאס** נשא נאום במהלך הלווייתם של שני הילדים שנהרגו בתקיפת צה"ל ב"מבנה אלכתיבה" במערב העיר עזה. הניה שב והדגיש, כי **"צעדות השיבה" תימשכנה עד להשגת מטרותיה ובראשן הסרת המצור מעל הרצועה** (ערוץ אלקדס, 15 ביולי 2018).

◆ **פוזי ברהום, דובר חמאס**, בירך את "ההתנגדות" הפלסטינית שלקחה אחריות להגיב בכוח ובאופן ישיר על ההסלמה של ישראל והבהיר כי **"ההתנגדות" לא תיסוג ממשוואת "הפצצה בעד הפצצה"**. ברהום הוסיף, כי חמאס מטילה על ישראל את האחריות המלאה לתוצאות ההסלמה וציין כי **"ההתנגדות" תמשיך להגן על העם הפלסטיני ולהתמודד עם התוקפנות** (אתר חמאס, 14 ביולי 2018).

פוזי ברהום, דובר חמאס ברצועה, מגיב לתקיפות ישראל ברצועה (ערוץ וטן, 14 ביולי 2018).

- ◆ **אסמאעיל רצ'ואן, בכיר חמאס ברצועה, ציין, כי הוא לא צופה פעולה ישראלית בעזה משום שזו מועדת לכישלון, דבר שישראל יודעת זאת. רצ'ואן שב והדגיש, כי השימוש מבחינתם בעפיפונים הינו אמצעי [לוחמה] בדרכי שלום** (ערוץ אלע'ד ביוטיוב, 14 ביולי 2018).
- ◆ **עבד אללטיף קאנוע, דובר חמאס ברצועה, בירך את הארגונים הפלסטינים ברצועה, אשר הפסיקו (לדבריו) את "ההסלמה הציונית" והגיבו על המתקפה על בני עמם כדי לא לאפשר לישראל לכפות משוואה חדשה. כמו כן, ציין, כי הארגונים הבהירו לישראל כי היא תפסיד בכל מערכה עם "ההתנגדות" וכי כל הפצצה תיענה בהפצצה** (חשבון הטוויטר PALINFO, 15 ביולי 2018).
- ◆ **דאוד שהאב, דובר הג'האד האסלאמי בפלסטין, אמר כי תם העידן שבו ישראל תוקפת את העם הפלסטיני ללא תגובה. הוא הדגיש, כי הם מוכנים להתמודד עם כל תוקפנות ישראלית. לדבריו "ההתנגדות" איננה מעוניינת במאבק צבאי אך הבהיר כי הם לא יתרשלו בתגובתם על התקיפות הישראליות (פלסטין אליום, 14 ביולי 2018).**

אסמאעיל הניה, ראש הלשכה המדינית של חמאס, נושא דברים בטקס האשכבה של שני הנערים, אשר נהרגו כתוצאה מתקיפת צה"ל ב"מבנה אלכתיבה" במערב העיר עזה (ערוץ אלקדס, 15 ביולי 2018).

סבבי ההסלמה הקודמים

סבבה הסלמה ראשון (29-30 במאי 2018)

◀ ב-29 במאי 2018 סמוך לשעה שבע בבוקר שוגרו לשטח ישראל **כשלושים פצצות מרגמה**. אחת מפצצות המרגמה נפלה בגן ילדים שעה קלה לפני הגעת הילדים. פצצות המרגמה שוגרו ע"י הג'האד האסלאמי בפלסטין בתגובה למותם של שלושת פעיליו ב-27 במאי 2018. ישראל הגיבה למטח הירי בתקיפות נרחבות שביצעו כלי טיס של חיל האוויר נגד יעדי חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין. על פי דובר צה"ל הותקפו למעלה מ-35 יעדים בשבעה מתחמים. במהלך תקיפת חיל האוויר שוגר מטח נוסף של פצצות מרגמה ורקטות לעבר ישראל. בנוסף לפצצות המרגמה שוגרו הפעם גם רקטות 107 מ"מ. ארבעה בני אדם נפצעו מרסיסים, שלושה מהם חיילים. בשלב זה **הצטרפו לירי פעילי הזרוע הצבאית של חמאס**.

מימין: שרידי פצצת מרגמה, ששוגרה מהרצועה (דף הפייסבוק שהאב, 29 במאי 2018). משמאל: חצר הגן באחד הישובים במועצה האזורית אשכול לאחר שנפלה בה פצצת מרגמה (חשבון הטוויטר של הזרוע הצבאית של חמאס, 29 במאי 2018).

◀ בליל 29-30 במאי 2018 נמשך ירי הרקטות ופצצות המרגמה לעבר ישראל. במהלך מטח כבד ששוגר בסביבות 0100 נפלה אחת הרקטות באצטדיון בעיר נתיבות. רקטה נוספת פגעה בבית בישוב במועצה האזורית אשכול. לא היו נפגעים. נגרם נזק. רוב הרקטות ופצצות המרגמה יורטו על ידי מערכת כיפת ברזל. בתגובה להמשך הירי ביצעו כלי טיס של חיל האוויר תקיפות נגד 25 יעדים נוספים ברצועת עזה. בתקיפות הללו הושמדו ציוד צבאי ותשתיות ביטחוניות של חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין. בין היעדים שהותקפו היו מחסני רחפנים המיועדים לטרור, מחרטה לייצור רקטות, אמצעי לחימה ימי מתקדם, מתחמים צבאיים מחנות אימונים ואתרים לייצור אמצעי לחימה (דובר צה"ל, 30 במאי 2018). עם זאת לא דווח על נפגעים ברצועת עזה כתוצאה מהתקיפות במהלך הסבב הראשון. הסבב הראשון הגיע לסיומו בעקבות הסכם רופף, בלתי פורמלי, להפסקת אש, שהושג בהתערבות מצרים.

סבב הסלמה שני (2-3 ביוני 2018)

◀ **סבב ההסלמה השני היה מצומצם יותר בהיקפו והוא אירע שלושה ימים לאחר הפסקת אש, שסיימה את הסבב הראשון.** לעבר ישראל שוגרו שבע רקטות פצצות מרגמה ורקטות נוספות. בשעות הערב המוקדמות של 2 ביוני 2018 שוגרו שתי פצצות מרגמה לעבר ישובים במועצה האזורית אשכול. פצצת מרגמה אחת יורטה על ידי מערכת "כיפת ברזל" והשנייה נפלה בשטח רצועת עזה. בתגובה ירו כוחות צה"ל שני פגזים לעבר עמדת תצפית מדרום לעזה. לאחר מכן שוגרו פצצות מרגמה נוספות ואף רקטות לעבר שדרות וכמה ישובים סמוכים. מאוחר יותר שוגרו רקטות לעבר אזור מועצות אזוריות לכיש, שער הנגב וחוף אשקלון.

◀ בתגובה תקפו כלי טיס של חיל האוויר יעדים של חמאס ברצועה. בין היעדים שהותקפו היו עשרה יעדי טרור בשלושה מתחמים, ביניהם אתרים לייצור אמצעי לחימה ומתחם צבאי. כמו כן הותקפו מהאוויר חמישה יעדים של הכוח הימי של חמאס בצפון רצועת עזה (דובר צה"ל, 3 ביוני 2018).

ירי רקטות בתגובה לפעילות צה"ל (17-18 ביולי 2018)

◀ בליל 17-18 ביוני, שוגרו שלוש רקטות לעבר המועצה האזורית חוף אשקלון. שתי רקטות נפלו בשטח ישראל. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. ירי הרקטות בוצע בתגובה לפעילות צה"ל כאשר בתגובה להמשך שיגור עפיפוני ובלוני התבערה וניסיון לחבל בתשתית ביטחונית במעבר קרני כלי טיס של חיל האוויר תקפו תשעה יעדים בשני מתחמים צבאיים ומתחם ליצור אמצעי לחימה של חמאס בצפון רצועת עזה (דובר צה"ל, 18 ביוני 2018).

ירי רקטות בתגובה לפעילות צה"ל נגד משגרי בלוני ועפיפוני הצתה (19-20 ביוני 2018)

◀ בעקבות החמרת "טרור ההצתות" העלה צה"ל את רף התגובה. צה"ל תקף מטרות חמאס וארגוני טרור נוספים ולא רק ביצע ירי אזהרה לעבר משגרי העפיפונים והבלונים. בעקבות זאת הודיעה חמאס העומדת מאחורי "טרור ההצתות", כי היא קובעת "כללי משחק", שימנעו תגובות ישראליות חריפות ויגנו על משגרי העפיפונים והבלונים. כפועל יוצא מכך, התחולל בליל 19-20 ביוני 2018 סבב הסלמה נוסף ברצועת עזה במסגרתו שיגרו פעילי חמאס, כ-45 רקטות ופצצות מרגמה לעבר ישראל.

ירי רקטות בתגובה לפעילות צה"ל (27 ביוני 2018)

◀ צה"ל תקף בליל 27 ביוני 2018 באמצעות כלי טיס וטנק כלי רכב השייך לפעילי חמאס, שהיה חבר בחוליית שיגור של בלוני הנפץ והתבערה. כמו כן הותקפו שתי עמדות תצפית של ארגון הטרור חמאס בצפון רצועת עזה. בתגובה ביצע חמאס ירי לעבר יישובי עוטף עזה, שכלל 13 רקטות ופצצות מרגמה. שלוש רקטות יורטו על ידי מערכת כיפת ברזל. לא דווח על נפגעים (דף הפייסבוק של צה"ל, 27 ביוני 2018).